

सर्वोच्च अदालत, विशेष इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ
माननीय न्यायाधीश श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की
माननीय न्यायाधीश डा. श्री भरतबहादुर कार्की
आदेश
070 - WS-0033

मुद्दा:- उत्प्रेषण परमादेश ।

महोत्तरी जिल्ला, खयरमारा गा.वि.स. वडा नं. ६ घर भई हाल काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ४ बस्ने मुकेशराज काफ्ले-----१

निवेदक

विरुद्ध

नेपाल सरकार, मन्त्रीपरिषद् प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय-----१

उर्जा मन्त्रालय -----१

विपक्षी

मन्त्री, उर्जा मन्त्रालय -----१

नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय कार्यालय -----१

अर्जुनकुमार कार्की, निर्देशक, नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय कार्यालय -----१

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३२, १०७(१) र १०७(२) को आधार लिई दायर हुन आएको प्रस्तुत रिट निवेदनको संक्षिप्त तथ्य एवं आदेश यस प्रकार छः-

उर्जा मन्त्रालयबाट मिति २०६८।८।१५ मा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक पदमा पदपूर्तिको लागि विज्ञापन प्रकाशन गरेकोमा म समेत १५ जना प्रतिस्पर्धीले भाग लिएकोमा अन्तिम चरणमा म निवेदक र रामेश्वर यादव छनौट भएका थियौं । त्यसमध्ये रामेश्वर यादव पहिलो सर्वोत्कृष्ट र मेरो नाम सो पछिको सर्वोत्कृष्टमा छनौट भएको थियो । तर २०६८।१।१५ को विज्ञापन तथा सो बमोजिमका काम कारवाही रद्द गर्ने गरी उर्जा मन्त्रालयले सूचना प्रकाशित गरेउपर रामेश्वर यादवले दायर गरेको ०६८-WO-०९४५ को रिट निवेदनमा उर्जा मन्त्रालयले विज्ञापन रद्द गर्ने गरी भएको निर्णय उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर भई २०६८।८।१५ को विज्ञापन एवं २०६८।९।२९ को अन्तरवार्ताबमोजिम नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक पदमा नियुक्ति दिनु भनी सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०६९।६।१४ मा आदेश भएको थियो । सो आदेशपश्चात् रामेश्वर यादव मुख्य उम्मेदवार र

मेरो नाम वैकल्पिक उम्मेदवारको रूपमा उर्जा मन्त्रालयबाट मिति २०६९।०।१८ मा नियुक्त गरिएको थियो । यसरी नियुक्त गरिएको पदमा नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४९ को दफा ९(४) बमोजिम निर्देशकको पदावधि ४ वर्षको हुने तर त्यस्ता निर्देशकको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक नभएमा जुनसुकै वेला पनि अवकाश दिन सकिने व्यवस्था छ ।

निर्देशक पदमा नियुक्त भएका रामेश्वर यादव ट्रान्सफर्मर खरीद प्रक्रियामा भ्रष्टाचार गरेको भन्ने आरोपमा निज विरुद्ध मुद्दा चली अहिले निज निलम्बनमा परी मुद्दाको कारवाहीमा थुनामा रहेका छन् । निज थुनामा परेपछि उक्त पदमा नियुक्ति पाउँ भनी मिति २०७०।१।१५ मा उर्जा मन्त्रालयमा निवेदन दिएकोमा मलाई नियुक्त नगरी मिति २०७०।१।१६ मा कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त तथा सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६९ मा गरेको दोस्रो संशोधनद्वारा विनियम ३९ क थप गरी निर्देशक वा महाप्रबन्धक पदमा रहेको कुनै पदाधिकारी कारवाहीको सिलसिलामा स्वतः निलम्बन परेमा त्यस्तो निलम्बन समाप्त नभएसम्म वा अर्को पदाधिकारी नियुक्ति भई नआएसम्म नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको कर्मचारीलाई निर्देशकको रूपमा काम काज गर्नका लागि नेपाल सरकारले खटाउन सक्ने गरी गरेको व्यवस्थाबाट अर्जुनकुमार कार्की उक्त पदमा नियुक्त हुनु भएको छ । योग्य वैकल्पिक उम्मेदवार हुँदाहुँदै उक्त हकलाई वञ्चित गर्ने उद्देश्यकासाथ कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६९ मा मिति २०७०।१।१६ मा दोस्रो संशोधन गरी उक्त नियमावलीमा ३९ क थप गरी निर्देशक वा महाप्रबन्धक पदमा रहेको कुनै पदाधिकारी कारवाहीको सिलसिलामा स्वतः निलम्बनमा परेमा त्यस्तो निलम्बन समाप्त नभएसम्म वा अर्को पदाधिकारी नियुक्ति भई नआएसम्म नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको पदाधिकारीलाई खटाउन सकिने गरी भएको व्यवस्थाबाट नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२(३) च १३(१), १८(१), १९(१) द्वारा प्रदत्त मौलिक हक हनन् हुनुको साथै सो व्यवस्था संविधानको उक्त धाराहरूसँग बाझिएको हुँदा उक्त संशोधित विनियम ३९क लाई नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा १०७(१) बमोजिम बदर गरिपाउँ साथै उक्त थप गरिएको विनियमबमोजिम अर्जुनकुमार कार्कीलाई मन्त्री परिषद्बाट मिति २०७०।१।१७ मा गरेको नियुक्ति तथा उर्जा मन्त्रालयले मिति २०७०।१।१८ मा दिएको पत्रसमेत उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर गरी निवेदकलाई नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको पदमा

नियुक्ति दिनु भनी नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(२) बमोजिम परमादेशको आदेश जारी गरिपाउँ भन्ने निवेदन व्यहोरा ।

यसमा यस अदालतबाट मिति २०७०।७।२० मा विपक्षीहरूको नाउँमा जारी भएको कारण देखाउ आदेश ।

नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१ को दफा १७(१) बमोजिम नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्य सञ्चालनको लागि प्रशासकीय अधिकृतको रूपमा महाप्रबन्धक वा कार्यकारी निर्देशक नियुक्त गर्न सक्ने प्रावधानका आधारमा उर्जा मन्त्रालयबाट मिति २०६८।८।१५ मा प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक पदमा गरेको विज्ञापनमा २०६८।८।१८ नतिजा प्रकाशित हुँदा निवेदक वैकल्पिक उम्मेदवार रहेका थिए । मुख्य उम्मेदवार रामेश्वर यादवले नियुक्ति लिएपछि निवेदकको सांयोगिक अधिकार कानूनीरूपमा नै त्यहीवेला निष्क्रीय भएको थियो । रिट नं. ६८-WO-०९४५ को रिट निवेदक मुख्य उम्मेदवारले आफ्नो हकमा निवेदन गरेको अवस्था हुँदा सो निवेदनमा प्राप्त उपचार अन्य व्यक्तिलाई प्राप्त हुन सक्दैन ।

निर्देशकको पदमा नियुक्त भएका रामेश्वर यादव भ्रष्टाचार मुद्दाको आरोप लागि मुद्दा कारवाहीयुक्त अवस्थामा रहेको हुँदा निज स्वतः निलम्बनमा परेको अवस्था हो पदमुक्त वा पदाखाली भएको अवस्था होइन । आरोपित कसूरबाट सफाई पाएमा वा निलम्बन फुकुवा भएमा सो अवधीको सम्पूर्ण तलबभत्ता सहितको सुविधा प्रदान गर्नुपर्ने हुँदा निलम्बन परेको अवस्थालाई पद रिक्त भएको मान्न मिल्दैन । प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त तथा सुविधासम्बन्धी विनियामा, २०६१ को विनियम ३७(२)(घ) बमोजिम निलम्बन रहेको अवधीभर पदाधिकार कायम रहने भएकोले पदाधिकार कायम रहेसम्म त्यस्तो पदमा अर्को व्यक्ति नियुक्ति हुन सक्ने अवस्था छैन । स्वतः निलम्बनमा परेका व्यक्तिको पदाधिकार कायम रहने तर सो पदमा काम गर्न नपाउने हुनाले नेपाल सरकारका प्रथम श्रेणीको अधिकृत अर्जुनकुमार कार्कीलाई नेपाल सरकारले कामकाज गर्न खटाएको हो नया नियुक्ति होइन । प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक स्वतः निलम्बन भएको अवस्थामा प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको कार्य गर्ने व्यक्तिको व्यवस्था गर्नका लागि विनियम ३१क थप गरी सो पदमा नेपाल सरकारको प्रथम श्रेणीको अधिकृत खटाउने सक्ने गरी व्यवस्था भएबमोजिम उक्त पदमा मन्त्रीपरिषद्को मिति २०७०।५।१७ को निर्णयानुसार नेपाल सरकारको रा.प.प्रथम श्रेणीका

अर्जुनकुमार कार्कीलाई प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको पदमा कामकाज गर्न खटाइएको हो । दोश्रो संशोधनको विनियम ३१क नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ सँग नबाँधिएको र जन्मदातृ ऐनको कुन प्रावधानसँग विनियम ३१क बाँधिएको हो भन्ने कुरा निवेदकले उल्लेख गर्न नसकेबाट निवेदन खारेज गरिपाउँ भन्ने सञ्चालक समिति विद्युत प्राधिकरण, नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय कार्यालय र कार्यकारी निर्देशक अर्जुनकुमार कार्कीको संयुक्त लिखित जवाफ ।

नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१ को दफा १७(१) मा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्य संचालनको निमित्त मुख्य प्रशासकीय अधिकृतकोरूपमा महाप्रबन्धक वा कार्यकारी निर्देशक नियुक्त गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छ । यस दफाद्वारा स्थापित पदमा निवेदक नियुक्त भएको वा प्रचलित कानूनबमोजिम उपरोक्त पदमा नियुक्ति प्राप्त गर्ने हकाधिकार भएका व्यक्ति होइनन् । निवेदकलाई उपरोक्त पदबाट हटाई अन्य व्यक्ति नियुक्त गरिएको वा खटाइएको पनि होइन । उर्जा मन्त्रालयबाट मिति २०६८।८।१५ मा प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको पदमा गरेको विज्ञापनमा मिति २०६८।८।१८ मा प्रकाशित नतिजामा निवेदक वैकल्पिक उम्मेदवार भएको आधारमा प्रस्तुत निवेदन दायर गरेको देखिन्छ । प्रस्तुत विवादमा मिति २०६९।८।१८ को नतिजा बमोजिम मुख्य उम्मेदवारले नियुक्ति लिएपछि निवेदकको सांयोगिक अधिकार कानूनीरूपमा प्रभावकारी नभई निष्क्रीय भएको छ । ०६८-WO-०९४५ को रिट निवेदन यी निवेदकले दायर गरेको नहुँदा उक्त रिट निवेदनमा सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०६९।६।१४ मा भएको आदेशबाट अन्य व्यक्तिलाई उपचार प्राप्त हुन सक्दैन । सेवाको अन्त हुनु, इच्छित रूपमा असक्षम हुनु, स्वतः निलम्बन हुनु फरक अवस्था हुन् । प्रस्तुत विषयमा स्वतः निलम्बन भएको अवस्था हो । उपरोक्त पदमा पदाधिकार भएको व्यक्ति रामेश्वर यादव निलम्बनमा परेको र सो कारणले पदाधिकार भएको व्यक्तिले काम गर्न नपाउने अवस्था भएकोले अन्य व्यक्तिलाई कामकाज गर्न खटाउने निर्णय भएको हो कामकाज गर्न खटाउनु र नियुक्ति फरक अवस्था हो ।

प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको नियुक्ति ऐनको दफा १७ को उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक बाक्यांशबमोजिम नेपाल सरकारले गर्न सक्छ । कानूनद्वारा नेपाल सरकारलाई दिइएको यो अधिकार अन्य प्रावधानले कुष्ठित हुन नसक्ने प्रष्ट छ । प्रतिस्पर्धाको आधारमा नियुक्ति गर्नको लागि कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त तथा सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ बमोजिम प्रक्रिया अवलम्बन गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको हो ।

प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक स्वतः निलम्बन भएको अवस्थामा प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको कार्य गर्ने व्यक्तिको व्यवस्थासम्बन्धी प्रावधान विनियमावलीमा अभाव भएकोले सोको उपयुक्त व्यवस्थाको लागि विनियमावलीमा दोस्रो संशोधन गरी विनियम ३१क थप गर्ने कार्य गरिएको कानूनी प्रावधानलाई अन्यथा भन्न पाउने होइन । विनियमावलीको विनियम ३१क को प्रावधान नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को कुनै पनि धारासँग नबाँझिएको हुँदा रिट निवेदन खारेज गरिपाउँ भन्ने उर्जा मन्त्रालयका मन्त्री उमाकान्त भा र सचिव उदयरज सापकोटाको एउटै व्यहोराको छुट्टा छुट्टै लिखित जवाफ ।

नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको कामकाज गर्न खटाउने विषयको उर्जा मन्त्रालयको प्रस्ताव मिति २०७०।१।१७ मा मन्त्रिपरिषद्को बैठकमा पेश हुँदा मन्त्रिपरिषद्ले जल तथा उर्जा आयोगका सहसचिव (प्राविधिक) श्री अर्जुनकुमार कार्कीलाई अर्को व्यवस्था नभएसम्मको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको रूपमा कार्य गर्न काज खटाउने निर्णय भएको हो । ट्रान्सफरमर खरिद गर्दा अनियमितता गरेको भन्ने विषयको उजुरीको अनुसन्धानको सिलसिलामा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक श्री रामेश्वर यादवलाई हिरासतमा लिइएको र मिति २०७०।१।१९ मा विशेष अदालतमा आरोपपत्र समेत दर्ता गरिएको तथा निज स्वतः निलम्बनमा परेको हुँदा नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशकको कामकाज गर्ने वैकल्पिक व्यवस्था मिलाउन अत्यावश्यक भएकोले जल तथा उर्जा आयोगका सहसचिव (प्राविधिक) श्री अर्जुनकुमार कार्कीलाई अर्को व्यवस्था नभएसम्मको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको रूपमा काम काज गर्न खटाउने निर्णय भएको हो । नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१ को दफा ३५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त तथा सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ लागु गरेको र उक्त विनियमावली निर्माण गर्न वा संशोधन गरी लागु गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरण स्वयम सक्षम रहेको छ । विनियमावलीको विनियम ३१क मा कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धक प्रचलित कानूनबमोजिम कारवाहीको सिलसिलामा स्वतः निलम्बनमा परेमा त्यस्तो निलम्बन समाप्त नभएसम्म वा प्रचलित कानूनबमोजिम अर्को कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धक नियुक्त भई नआएसम्मको लागि नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको कर्मचारीलाई कार्यकारी निर्देशकको रूपमा कामकाज गर्नको लागि खटाई पठाइदिन नेपाल

सरकारसमक्ष अनुरोध गर्न सक्ने व्यवस्था भएबमोजिम अर्को व्यवस्था नभएसम्मको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको रूपमा अर्जुनकुमार कार्कीलाई कामकाज गर्न खटाउने गरी निर्णय गरेको हो । अर्जुनकुमार कार्कीलाई नियुक्त गरिएको नभई अर्को व्यवस्था नभएसम्मको लागि कामकाज गर्न खटाइएको सम्म भएकोले यसबाट निवेदकको संविधान वा कानूनप्रदत्त अधिकारमा आघात पुगेको मान्न नमिल्ने भएकोले रिट निवेदन खारेज गरिपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मुख्य सचिव लिलामणी पौड्यालको लिखित जवाफ ।

नियमबमोजिम पेश हुन आएको प्रस्तुत रिट निवेदनमा निवेदकका तर्फबाट विद्वान अधिवक्ता श्री दालबहादुर खड्काले रामेश्वर यादव निलम्बनमा परेपछि वैकल्पिक उम्मेदवार निवेदकलाई विद्युत प्राधिकरणको निर्देशक पदमा नियुक्ति गर्नुपर्नेमा नियुक्ति नगरी कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त र सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ मा दोश्रो संशोधनद्वारा विनियमावली ३१क थप गरी त्यस्तो पदमा नेपाल सरकारको प्रथम श्रेणीको कर्मचारी खटाउने गरी भएको व्यवस्थाले निवेदकको नियुक्ति पाउने हकमाथि अनुचित बन्देज लगाएको र उक्त प्रावधान नेपालको अन्तरीम संविधान २०६३ सँग बाभिएको हुँदा उक्त थप गरिएको विनियम ३१क बदर गरी रिक्त पदमा निवेदकलाई नियुक्ति हुने गरी आदेश जारी गरिपाउँ भन्ने समेत व्यहोराको बहस प्रस्तुत गर्नुभयो ।

सरकारी निकायको तर्फबाट विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री मदन धामीले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(१) को अवस्था विद्यमान नभएकोले रिट निवेदन खारेज हुनुपर्दछ भन्ने समेत व्यहोराको बहस प्रस्तुत गर्नुभयो ।

यसमा पक्ष विपक्ष दुवैतर्फबाट विद्वान कानून व्यवसायी तथा विद्वान उपन्यायाधिवक्ताले प्रस्तुत गर्नुभएको बहससमेत सुनी मिसिल अध्ययन गरी हेर्दा निवेदन मागबमोजिम आदेश जारी हुनुपर्ने हो होइन भन्ने सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको पदमा पदपूर्तिको लागि मिति २०६८।८।१५ मा भएको विज्ञापनबमोजिम अन्तिम चरणमा रामेश्वर यादव पहिलो सर्वोत्कृष्ट भई निजले नियुक्ति पाएको र आफू त्यसपछिको वैकल्पिक उम्मेदवार भएकोमा मुख्य उम्मेदवार रामेश्वर यादव भ्रष्टाचारको मुद्दामा निलम्बनमा परेको हुँदा उक्त

पदमा आफूलाई नियुक्ति गर्नुपर्नेमा सो नगरी नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ मा मिति २०७०।५।१६ मा दोस्रो संशोधनद्वारा विनियमावली ३१क थप गरी स्वतः निलम्बन परेको पदमा नेपाल सरकारको रा.प. प्रथम श्रेणीको कर्मचारी खटाउने सक्ने प्रावधान राखेबाट उक्त व्यवस्था नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२(३)(च), १३(१), १८(१) र १९(१) विपरित भई संविधानसँग बाँझिएको हुनाले बाँझिएको हदसम्म बढेर गरी मिति २०६८।८।१५ को विज्ञापनअनुसार मिति २०६८।८।१८ मा प्रकाशित भएको नतिजाबमोजिम वैकल्पिक उम्मेदवार निवेदकलाई नेपाल विद्युत प्राधिकरणको निर्देशकको पदमा नियुक्ति दिनु भन्ने परमादेश आदेश जारी गरिपाउँ भन्ने माग दावी रहेको देखिन्छ ।

विपक्षीतर्फको लिखित जवाफमा निर्देशक पदमा नियुक्ति पाएका रामेश्वर यादव भ्रष्टाचार मुद्दामा स्वतः निलम्बनमा परेको र प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त तथा सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ को विनियम ३७(२)(घ) बमोजिम निलम्बन रहेको अवधीभर त्यस्तो व्यक्तिको पदाधिकार कायम रहने भएकोले त्यस्तो पदमा अर्को व्यक्तिलाई नियुक्ति गर्न नसकिने हुँदा त्यस्ता पदमा कामकाज गर्नको लागि नेपाल सरकारको रा.प. प्रथम श्रेणीको कर्मचारी खटाउने सकिने गरी प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त तथा सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ मिति २०७०।५।१६ मा दोस्रो संशोधनद्वारा ३१क थप गरी उक्त पदमा नेपाल सरकारका रा.प. प्रथम श्रेणीका अर्जुनकुमार कार्कीलाई खटाइएको सम्म हो निजको नियुक्ति गरेको होइन । मुख्य उम्मेदवारलाई नियुक्ति गरिएको पदमा निज पदमुक्त नभएसम्म वैकल्पिक उम्मेदवारलाई नियुक्ति गर्न नसकिने र थप भएको विनियमावलीको प्रावधान संविधानसँग बाँझिएको छैन भन्ने व्यहोरा उल्लेख छ ।

संविधान प्रतिकूल भनी निवेदकले चुनौति गरेको नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त र सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ को विनियम ३१क का सम्बन्धमा हेर्दा नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१ को दफा ३५ ले विनियम बनाउने सक्ने गरी अख्तियारी प्रत्यायोजन गरेअनुरूप नेपाल विद्युत प्राधिकरणले उक्त विनियमावली, २०६१ मा दोस्रो संशोधनद्वारा विनियम ३१क थप गरी प्राधिकरणको निर्देशक निलम्बनमा परेमा निलम्बनको अवधीसम्म त्यस्तो पदमा कामकाज गर्नका लागि नेपाल

सरकारको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृतलाई खटाउने सकिने गरी व्यवस्था गरेको देखिन्छ । निर्देशक रामेश्वर यादव निलम्बनमा परेपछि उक्त कानूनी प्रावधानका आधारमा विद्युत प्राधिकरणको निर्देशकको पदमा काम गर्ने गरी नेपाल सरकारबाट अर्जुनकुमार कार्कीलाई खटाइएपछि सो उपर यी निवेदकले चुनौती दिएको देखिन्छ । तर रामेश्वर यादव निर्देशक पदबाट पदमुक्त भएको वा वर्खास्त भएको अवस्था नभई मात्र निलम्बनमा परेको अवस्थासम्म हो । निवेदकले माग गरे जस्तो रिक्त पदमा नियुक्तिको लागि अनुचित बन्देज लगाउने गरी विनियम बनेको नभई कार्यकारी निर्देशकउपर कुनै कसूरमा अभियोग लागेमा वा अन्य कारणले निलम्बनमा परेमा सो निलम्बन अवधी कायम रहेसम्म प्रशासकीय कार्यलाई नियमितता प्रदान गर्न त्यस्ता पदमा नेपाल सरकारका राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको कर्मचारीलाई खटाउने सक्ने गरी गरिएको व्यवस्थालाई नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा १२(३)(च), १३(१), १८ (१) र १९(१) सँग बाँझिएको भन्न मिलेन ।

विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक निलम्बनमा परेमा सो संस्थाको प्रशासनिक एवम अन्य व्यवस्थापकीय कार्य गर्नको लागि नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृतलाई काजमा राख्न सकिनेसम्मको व्यवस्था गरेको देखिँदा निवेदकले दावी गरेजस्तो नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(१) को अवस्था विद्यमान नभएबाट नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक वा महाप्रबन्धकको सेवा, शर्त र सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०६१ को नियम ३१क बदर गर्नु पर्ने अवस्था रहेन ।

विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक पदको आफु वैकल्पिक उम्मेदवार हुँदा सो पदमा नियुक्ति हुनुपर्ने भन्ने समेत उल्लेख गरी नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) अन्तर्गत समेत निवेदन गरी विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक पदमा कार्य गर्न अर्जुनकुमार कार्कीलाई नेपाल सरकारले मिति २०७०।१।१७ मा काजमा खटाएको निर्णयको बदर मागगरी निवेदन दिएको समेत देखिँदा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(१) बमोजिम यस इजलासले प्रस्तुत विषयमा सुनुवाई गर्न सक्ने अवस्था देखिएन । निवेदकले रिट निवेदनमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(२) को हकमा समेत माग दावी लिएको देखिएकोले सो सम्बन्धमा सुनुवाईको लागि सम्बन्धित इजलासमा पेश गर्नुपर्ने देखियो । तसर्थ प्रस्तुत रिट निवेदनको विशेष इजलासको लगत कट्टा गरी निवेदकले माग दावी गरेको

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) को विषयमा सुनुवाईको लागि सम्बन्धित इजलासमा नियमानुसार पेश गर्नु ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा हामी सहमत छौं ।

न्यायाधीश

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत : दीपक ढकाल

कम्प्यूटर : प्रेमबहादुर थापा

ईति सम्वत् २०७० साल पौष महिना २५ गते रोज ५ शुभम्----- ।